

MARCIN ADAMEK

Uniwersytet Szczeciński

BILANSOWE ASPEKTY PRZEDAWNIEŃ W ZAKRESIE PODATKÓW LOKALNYCH W SAMORZĄDOWYM ORGANIE PODATKOWYM

Wprowadzenie

Przedawnienie podatków należy do jednej z instytucji uregulowanej przepisami Ordynacji podatkowej¹. Jako jeden ze sposobów wygaśnięcia zobowiązania podatkowego prowadzi do ustania stosunku podatkowego łączącego podatnika z samorządowym wierzycielem podatkowym tj. gminą w zakresie podatków i opłat lokalnych. Głównym skutkiem przedawnienia dla podatnika jest wygaśnięcie obowiązku uiszczenia należności podatkowej, natomiast dla wierzyciela podatkowego brak podstaw do dochodzenia tej należności, ale również stosowania innych procedur podatkowych określonych w przepisach Ordynacji podatkowej.

Celem niniejszego artykułu jest wskazanie prawidłowych dokumentów będących podstawą sporządzenia dowodu księgowego w oparciu, o który nastąpi wyksięgowanie przedawnionego podatku z urzędzeń księgowych samorządowego organu podatkowego tj. konta podatkowego podatnika, jak również prezentacja rachunkowych skutków przedawnienia zobowiązania podatkowego.

1. Ewidencja księgowa podatków w jednostkach samorządu terytorialnego

Ewidencję podatków i opłat prowadzi się w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego na podstawie szczególnych zasad rachunkowości określonych

---

¹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (DzU z 2005 r., Nr 8, poz. 60 ze zm.), zwana dalej Ordynacją podatkową.

przepisami rozporządzenia ministra finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego². Rozporządzenie to zostało wydane na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 40 ustawy o finansach publicznych³, gdzie minister finansów został zobowiązany do wydania w drodze rozporządzenia zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, uwzględniając potrzebę zapewnienia przejrzystości planów kont oraz charakter działalności prowadzonej przez te jednostki.

Sama ustawa o finansach publicznych określa specyficzne zasady rachunkowości jednostek sektora finansów publicznych, których uszczegółowienie zostało zrealizowane w drodze rozporządzeń ministra finansów. Ustawa o finansach publicznych wprowadza generalną zasadę w zakresie rachunkowości jednostek sektora finansów publicznych, a mianowicie jednostki te prowadzą ewidencję zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie o finansach publicznych (art. 40 ww. ustawy). Należy zatem wnioskować, iż zasady rachunkowości jednostek sektora finansów publicznych są oparte głównie na zasadach rachunkowości wynikających z ustawy o rachunkowości, a ich dopełnieniem są zasady finansów publicznych, które modyfikują rachunkowość tych jednostek na potrzeby tworzenia i realizacji budżetów oraz zarządzania w tych jednostkach.

Rozporządzenie w sprawie rachunkowości podatków wskazuje, iż ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej. Urząd jest zatem jednostką prowadzącą księgi rachunkowe, natomiast ewidencja podatków jest jednym z wyodrębnionych obszarów ewidencyjnych urzędu. Z punktu widzenia urzędu, pobór podatków jest podstawową działalnością operacyjną w zakresie gromadzenia dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.

W rozporządzeniu w sprawie rachunkowości podatków został również podkreślony fakt, iż zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości⁴.

Ewidencja księgowa podatków jest integralną częścią rachunkowości urzędu jednostki samorządu terytorialnego, natomiast operacje, które podlegają rejestracji w księgach rachunkowych są następstwem występowania określonych zdarzeń podatkowych mających oparcie w przepisach właściwych ustaw podatkowych, które regulują poszczególne daniny lokalne, oraz w przepisach

² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (DzU Nr 208, poz. 1375), zwane dalej rozporządzeniem w sprawie rachunkowości podatków.

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (DzU Nr 157, poz. 1240 ze zm.), zwana dalej ustawą o finansach publicznych.

⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (DzU z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.), zwana dalej ustawą o rachunkowości.

Ordynacji podatkowej, które reguluje kwestie szczegółowe związane z rozliczeniem podatków. Zasady te obowiązują nie tylko podatników, ale również organa podatkowe. Zdarzenia te to przede wszystkim przypisy i odpisy należności podatkowych, wygaszanie zobowiązań podatkowych oraz zwroty i rozliczenia nadpłat.

2. Wygaśnięcie zobowiązania podatkowego

Przedawnienie jest jednym ze sposobów wygaśnięcia zobowiązań podatkowych w całości lub w części, co jednoznacznie wynika z art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej. Samo zagadnienie przedawnienia zobowiązania podatkowego, jego zasadniczy termin, przerwy biegu terminu przedawnienia oraz przypadki zawieszenia biegu terminu przedawnienia zostały uregulowane w art. 70 – 71 Ordynacji podatkowej. Stosownie do art. 70 § 1 zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Jest to zasadniczy termin przedawnienia, który może ulec wielokrotnym modyfikacjom, na skutek przerw i zawieszeń okresu przedawnienia, wskazanych w przepisach Ordynacji podatkowej.

Dokumenty informujące o przedawnieniu, o którym mowa w art. 70 - 71 Ordynacji podatkowej stanowią podstawę księgowania wygaśnięcia zobowiązania w formie przedawnienia w księgowości podatkowej gminy (§ 4 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia w sprawie rachunkowości podatków). Istotny jest fakt, że przedawnienie powoduje wygaśnięcie zobowiązania, w związku z czym nie należy utożsamiać przedawnienia zobowiązania podatkowego z odpisem podatku, o którym mowa w słowniczku do rozporządzenia w sprawie rachunkowości podatków. Odpis to kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe, ustalona lub określona przez organ podatkowy albo zadeklarowana przez podatnika, natomiast przedawnienie zobowiązania jest jedną z form wygaśnięcia zobowiązania podatkowego, która w dorobku literatury i orzecznictwa jest uznawana za nieefektywny sposób wygaśnięcia zobowiązania. Ta nieefektywność ma również konsekwencje księgowe, o czym mowa w dalszej części artykułu.

Dokumentami informującymi o przedawnieniu będą z pewnością deklaracje podatkowe, decyzje wymiarowe, dokumenty o zastosowaniu środków egzekucyjnych, postanowienie o upadłości i o zakończeniu (umorzeniu) postępowania upadłościowego, decyzje odroczeniowe i ratalne itp. Wszystkie te dokumenty mają znaczenie po pierwsze dla powstania zobowiązania, po drugie - ewentualnego wydłużenia okresu wymagalności zobowiązania podatkowego.

Stosownie do postanowień art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Przedawnienie zobowiązania podatkowego, które wystąpiło np. w miesiącu wrześniu powinno zostać wprowadzone do ksiąg rachunkowych września. Z tych względów

niezbędne jest bieżące monitorowanie zaległości podatkowych. Wskazane dokumenty, informujące o przedawnieniu (zgodnie z nazewnictwem rozporządzenia w sprawie rachunkowości podatków) są dokumentami źródłowymi o charakterze pierwotnym, na których podstawie odpowiedzialny pracownik księgowości sporządza dokument wtórny, tj. notę księgową czy polecenie księgowania.

W rachunkowości podatków lokalnych nota księgową lub polecenie księgowania (wystawiona na podstawie wcześniej wymienionych dokumentów, będących podstawą obliczenia terminu przedawnienia) będzie stanowiła podstawę wyksięgowania przedawnionego zobowiązania podatkowego. Powinno to nastąpić w miesiącu upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, po przeprowadzeniu odpowiedniego postępowania weryfikacyjnego, a bezwzględnie należy tego dokonać w okresie inwentaryzacji rocznej. Przyjęcie odpowiedniego dokumentu księgowego można zatwierdzić w dokumentacji wewnętrznej jednostki np. instrukcji obiegu dokumentów, czy też instrukcji podatkowej, która często występuje w praktyce urzędów samorządowych.

W jednym z orzeczeń sądowych skład orzekający wskazał, iż przedawnienie zobowiązania podatkowego określonego w art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej jest instytucją prawa materialnego i następuje z mocy samego prawa, bez potrzeby wydawania odrębnej decyzji organu podatkowego w przedmiocie stwierdzenia przedawnienia. Upływ terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego powinien, w związku z tym, być brany z urzędu pod uwagę w trakcie postępowania podatkowego, dotyczącego określenia wysokości zaległości podatkowej. Nie jest natomiast możliwe prowadzenie odrębnego postępowania podatkowego w celu ustalenia, że zobowiązanie podatkowe się przedawniło⁵. Wyrok ten potwierdza, iż przyjęte w niniejszym artykule rozwiązanie dotyczące dokumentowania operacji przedawnienia podatków jest właściwe i jednocześnie wskazuje, iż ujawnienie przedawnienia powinno nastąpić w drodze procedury księgowej, a mianowicie metodą weryfikacji salda podatkowego.

3. Wpływ egzekucji administracyjnej na wymagalność zobowiązania podatkowego

Egzekucja administracyjna podatków może mieć wpływ na ostateczne wygaśnięcie zobowiązania podatkowego w drodze przedawnienia. W związku z tym pracownicy samorządowych organów podatkowych powinni zwrócić szczególną uwagę na dokumenty załączone do tytułu egzekucyjnego, wystawionego w celu przymusowego wyegzekwowania podatku, zwróconego przez naczelnika urzędu skarbowego bądź przez własną komórkę egzekucyjną,

---

⁵ Wyrok WSA w Gdańsku z dnia 12 marca 2009 r., sygn. akt I SA/Gd 760/08, opubl. Legalis.

w wypadku miast samodzielnie realizujących egzekucję administracyjną. W razie niejasności lub braków w dokumentacji egzekucyjnej należy zwrócić się do naczelnika urzędu skarbowego lub własnego organu egzekucyjnego o dodatkowe wyjaśnienia lub uzupełnienie dokumentacji przekazanej do gminy. Stosownie do art. 1a pkt 12 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁶ przez środek egzekucyjny w egzekucji należności pieniężnych rozumie się egzekucję:

- z pieniędzy,
- z wynagrodzenia za pracę,
- ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego, a także z renty socjalnej,
- z rachunków bankowych,
- z innych wierzytelności pieniężnych,
- z praw z instrumentów finansowych w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi, zapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku, oraz z wierzytelności z rachunku pieniężnego służącego do obsługi takich rachunków,
- z papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych,
- z weksła,
- z autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz z praw własności przemysłowej,
- z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- z pozostałych praw majątkowych,
- z ruchomości,
- z nieruchomości.

Pracownicy księgowości podatkowej powinni zwrócić uwagę, czy w trakcie prowadzonej egzekucji administracyjnej został zastosowany którykolwiek z wymienionych środków egzekucyjnych. Podstawę zastosowania konkretnych środków egzekucyjnych określił ustawodawca w art. 67 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, a mianowicie - z zastrzeżeniem art. 68 § 1⁷ podstawę zastosowania środków egzekucyjnych, o których mowa w art. 1a pkt 12 lit. a, stanowi zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego zobowiązanego u dłużnika zajętej wierzytelności albo protokół zajęcia prawa majątkowego, albo protokół zajęcia i odbioru ruchomości, albo protokół odbio-

---

⁶ Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (DzU z 2005 r., Nr 229, poz. 1954 ze zm.), zwana dalej ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

⁷ Zgodnie z art. 68 § 1 jeżeli zobowiązany na wezwanie poborcy skarbowego płaci dochodzoną należność pieniężną, poborca wystawia pokwitowanie odbioru pieniędzy. Pokwitowanie to wywiera ten sam skutek prawny, co pokwitowanie wierzyciela. Za pokwitowaną należność pieniężną organ egzekucyjny ponosi odpowiedzialność wobec wierzyciela – pokwitowanie stanowi dowód zastosowania środka egzekucyjnego – egzekucji z pieniędzy.

ru dokumentu, sporządzone według wzoru określonego w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Zastosowany środek egzekucyjny, o którym podatnik został zawiadomiony przerywa bieg terminu przedawnienia stosownie do art. 70 § 4 Ordynacji podatkowej. W praktyce oznacza to, że dla zobowiązania podatkowego rozpoczyna się nowy pięcioletni termin przedawnienia. Wydłuża się zatem okres wymagalności podatku.

4. Ewidencja księgowa przedawnienia

Zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie rachunkowości podatków ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu jednostki samorządu terytorialnego. Jest ona prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej (§ 9 ust. 1). W księgach rachunkowych dokonuje się zapisów według zasad określonych w ustawie o rachunkowości (§ 9 ust. 2). Plan kont urzędu, jako jednostki budżetowej, jest tworzony na podstawie rozporządzenia ministra finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁸. Rozporządzenie w sprawie rachunkowości podatków wskazuje wyłącznie niektóre konta wykorzystywane w ewidencji podatków i opłat lokalnych. Wynika to z zapisów tego rozporządzenia (§ 11 ust. 1). Dla prowadzenia ewidencji z tytułu podatków korzysta się w szczególności z następujących bilansowych kont syntetycznych:

- 101 Kasa,
- 130 Rachunek bieżący urzędu,
- 141 Środki pieniężne w drodze,
- 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych,
- 226 Długoterminowe należności budżetowe,
- 720 Przychody z tytułu dochodów budżetowych.

Zwrot „w szczególności” oznacza, że katalog wskazanych w rozporządzeniu kont ma charakter katalogu otwartego. Minister finansów wskazał wyłącznie te konta, które wykorzystywane są systematycznie i powtarzalnie w księgowości podatkowej.

---

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (DzU Nr 128, poz. 861), zwane dalej rozporządzeniem w sprawie rachunkowości budżetowej.

Przedawnienie jest nieefektywnym sposobem wygaśnięcia zobowiązania podatkowego. Nie jest to odpis w rozumieniu rozporządzenia w sprawie rachunkowości podatków. Z tych względów do księgowania operacji przedawnienia zobowiązania podatkowego nie może zostać wykorzystane konto 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Na stronie Ma tego konta jest bowiem ujmowany wyłącznie przypis podatku wymierzony decyzją ustalającą, decyzją określającą albo deklaracją podatkową. Na stronie Wn tego konta jest ujmowany natomiast odpis podatku, związany z wygaśnięciem obowiązku podatkowego (zmiana decyzji ustalającej – zmniejszenie wymiaru lub decyzji określającej – zmniejszenie wymiaru albo związana z tym korekta deklaracji) albo odpis związany korektą deklaracji podatnika, jeżeli pierwotna deklaracja okazała się nierzetelna.

Sytuacje te należy zaliczyć do podstawowej działalności operacyjnej organu podatkowego. Przedawnienie zobowiązania podatkowego, jako nieefektywny sposób wygaśnięcia zobowiązania podatkowego, nie może zostać zaliczone do podstawowej działalności operacyjnej organu podatkowego ze względu na nieefektywny i wyjątkowy charakter, jako odstępstwo od normalnej działalności. Przedawnienie zobowiązania podatkowego należy zatem zaliczyć do pozostałej działalności operacyjnej organu podatkowego.

Przedawnienie zobowiązania podatkowego jest operacją księgową o charakterze kosztowym i nie można go utożsamiać z odpisem podatku, co w konsekwencji nie daje podstaw do księgowania na koncie 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, gdyż po pierwsze zasady funkcjonowania tego konta nie wskazują, iż księguje się na nim wygaśnięcie zobowiązania w formie niepieniężnej z tytułu przedawnienia, a po drugie - kosztowy charakter tej operacji nie może być ujmowany jako zmniejszenie przychodów z tytułu dochodów budżetowych.

Rozporządzenie w sprawie rachunkowości budżetowej ustanawia konto 761 – „Pozostałe koszty operacyjne”, jako służące do ewidencji kosztów niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą, podstawową działalnością jednostki (podstawową działalnością operacyjną), a za takie koszty należy uznać przedawnienie. Ponadto ustawa o rachunkowości wskazuje w art. 3 ust. 1 pkt 32 przykładowe pozostałe koszty operacyjne, między innymi umorzone, przedawnione należności. Księgowanie wygaśnięcia zobowiązania w formie przedawnienia może również nastąpić w ciężar konta 290 – „Odpisy aktualizujące należności”, jeżeli przedmiotowy podatek został wcześniej objęty odpisem aktualizacyjnym o charakterze indywidualnym. Dla ścisłości należy zaznaczyć, że zawiązanie odpisu aktualizującego związanego z należnością podatkową nastąpi również w ciężar konta 761 – „Pozostałe koszty operacyjne”. Warto również dodać, że prawidłowe sklasyfikowanie kosztu przedawnienia podatku ma wpływ na prawidłowe sporządzenie rachunku zysków i strat urzędu. Przedawniony podatek obciąża bowiem pozostałe koszty operacyjne i w tej pozycji rachunku powinien zostać wykazany koszt przedawnienia. Będzie on miał zatem wpływ na

zysk/stratę z działalności operacyjnej urzędu i taki sposób prezentacji należy uznać za właściwy i zgodny z przepisami ustawy o rachunkowości.

5. Inwentaryzacja przedawnionych podatków

Weryfikacja stanów księgowych kont podatkowych powinna być dokonywana na bieżąco, a ostatecznie na koniec roku w okresie inwentaryzacji. Należności i zobowiązania publicznoprawne (ZUS, podatki i cło) inwentaryzuje się w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami. Dokonując weryfikacji urealnia się salda kont podatników m.in. poprzez analizę tzw. „martwych sald”, pozycji nieprawidłowych czy nierealnych (głównie przedawnionych)⁹. Należności te podlegają inwentaryzacji na ostatni dzień roku obrotowego z możliwością jej przeprowadzenia w IV kwartale roku obrotowego do 15 dnia roku następnego. Obowiązek przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze weryfikacji stanu księgowego spoczywa na pracownikach komórki rachunkowości. W weryfikacji tej powinny brać również osoby merytoryczne i organizacyjnie odpowiedzialne za określone salda, na przykład wymiarowiec, odpowiada za prawidłowość przypisów i odpisów, komórka egzekucyjna miasta za egzekucję i ewentualne wydłużenie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego¹⁰.

Należy podkreślić, że podatki nie podlegają inwentaryzacji w drodze potwierdzenia sald. Zgodnie, bowiem z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy rachunkowości generalną zasadą jest potwierdzanie sald należności wykazanych w księgach rachunkowych z zastrzeżeniem (takie zastrzeżenie zawiera art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy), iż nie potwierdza się sald należności z tytułów publicznoprawnych (podatki, ZUS, cło). Wówczas dana jednostka (podatnik) jest zobowiązana samodzielnie dokonać weryfikacji sald z odpowiednimi dokumentami, a więc deklaracjami, dowodami wpłat, decyzjami, postanowieniami, w posiadaniu których się znajduje.

Samorządowy organ podatkowy występuje w charakterze organu władczego i na weryfikację dokumentów otrzymanych od podatnika ma zasadniczo 5 lat. Nie można, więc potwierdzić salda podatkowego, które w każdej chwili może ulec zmianie, np. wskutek wydania decyzji określającej. Ustawodawca celowo zatem wyłączył z potwierdzania sald rozrachunki publicznoprawne. Organ podatkowy nie jest zobowiązany bowiem do merytorycznej kontroli deklaracji składanych na bieżąco i z tych również względów nie może potwierdzić prawidłowości salda¹¹.

⁹ Zob. *Inwentaryzacja. Zasady i praktyka*. „Rachunkowość”, Warszawa 2010, s. 129, Praca zbiorowa.

¹⁰ Por. K. Winiarska: *Inwentaryzacja w firmach*, Difin, Warszawa 2006, s. 190.

¹¹ Zob. *Inwentaryzacja. Zasady i praktyka*, „Rachunkowość”, Warszawa 2010, s. 123. Praca zbiorowa,

Uwagi końcowe

Rachunkowości podatków i opłat lokalnych jest związana bezpośrednio z instytucjami uregulowanymi w przepisach Ordynacji podatkowej. Bez znajomości tych instytucji przebieg rejestracji operacji księgowych występujących w samorządowym organie podatkowym może wypaczać jasne i wierne odzwierciedlenie zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych. Przedawnienie zobowiązania podatkowego oznacza wygaśnięcie obowiązku zapłaty podatku, który przez określony czas ciążył na podatniku. Ustaje zatem wymagalność podatku. Należy zatem tak zorganizować proces weryfikacji i monitorowania zaległości podatkowych, aby zapewniał bieżące prowadzenie ksiąg rachunkowych i ujmowanie w nich wszelkich skutków zachodzących zdarzeń, co w konsekwencji zapewni rzetelność sporządzanych sprawozdań budżetowych i sprawozdań finansowych. Rachunkowość dostarczy zatem odbiorcom wewnętrznym i zewnętrznym jednostki rzetelne informacje o sytuacji finansowej i majątkowej urzędu (gminy).

Literatura

Winiarska K.: *Inwentaryzacja w firmach*. Difin, Warszawa 2006.

Inwentaryzacja. Zasady i praktyka. „Rachunkowość”, Warszawa 2010, Praca zbiorowa.

Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (DzU z 2005 r., Nr 229, poz. 1954 ze zm.).

Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (DzU z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (DzU z 2005r., Nr 8, poz. 60 ze zm.).

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (DzU Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (DzU Nr 128, poz. 861).

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (DzU Nr 208, poz. 1375).

Wyrok WSA w Gdańsku z dnia 12 marca 2009 r., sygn. akt I SA/Gd 760/08, opubl. Legalis.

*mgr Marcin Adamek
doktorant
Uniwersytet Szczeciński
Instytut Rachunkowości
marcin_adamek@poczta.onet.pl*

**ACCOUNTING ASPECTS OF LOCAL TAX LIABILITY LIMITATIONS
BY LAPSE OF TIME IN SELF-REGULATED TAX AUTHORITIES**

Summary

Accounting for local taxes in Poland is an integral element of budget accounting. Tax accounting is closely related to the tax institutions under the rules of the Tax Law. Limitation of tax liability by lapse of time is one of those institutions requiring an adequate reflection in the accounting books of the tax authorities, while ensuring the clarity and transparency of records.

Translated by Anna Kończak